

Sygn. akt *XVII AmE 138/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 sierpnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Dariusz Dąbrowski</i>
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Jadwiga Skrzyńska

po rozpoznaniu w dniu 27 sierpnia 2018 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa ***Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.***

przeciwko ***Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki***

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

z dnia 5 maja 2016 roku nr (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od Przedsiębiorstwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 1440 zł (jeden tysiąc czterysta czterdzieści złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Dariusz Dąbrowski

Sygn. akt XVII AmE 138/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 05 maja 2016 roku nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: Prezes URE), na podstawie art. 168 pkt 11 w związku z art. 6 ust. 3 oraz w związku z art. 170 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz. U. z 2015 r., poz. 478 z późn. zm.) oraz w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r., poz. 23), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej Przedsiębiorcy: Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. (dalej: Przedsiębiorca) - będącego operatorem systemu dystrybucyjnego wyznaczonym na podstawie art. 9h ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r., poz. 1059 z późn. zm.), w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez Przedsiębiorcę działalności koncesjonowanej naruszenia prawa polegającego na nieprzedłożeniu Prezesowi URE, w terminie 45 dni od dnia zakończenia IV kwartału 2015 r., sprawozdania, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy - o odnawialnych źródłach energii,

orzekł:

I. Przedsiębiorca - nie przedstawił do dnia 15 lutego 2016 r.- sprawozdania kwartalnego dotyczącego przyłączonych do jego sieci mikroinstalacji, o którym była mowa w art. 6 ust. 3 ustawy - o odnawialnych źródłach energii;

II. za działanie opisane w pkt I wymierzył Przedsiębiorcy, zgodnie z treścią art. 170 ust. 4 pkt 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii - karę pieniężną w wysokości 10.000,00 zł.

Od niniejszej Decyzji powód - Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. w Z. złożył odwołanie, w którym wniósł o uchylenie Decyzji w całości oraz odstąpienie od wymierzenia mu kary pieniężnej. Powód zarzucił zaskarżonej Decyzji naruszenie art. 174 ust. 1 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478 ze zm.) poprzez pominięcie wskazanych w tym przepisie przesłanek stosowania kary pieniężnej oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy.

W uzasadnieniu odwołania powód wskazał, iż zgodnie z art. 174 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, Prezes URE, ustalając wysokość kary pieniężnej, winien uwzględnić zakres naruszeń, powtarzalność naruszeń oraz korzyści finansowe możliwe do uzyskania przez podmiot winny naruszenia, podczas gdy, jak podał powód, żadna z wymienionych w tym przepisie przesłanek nie wystąpiła. Powód podniósł, że jako wyznaczony operator systemu dystrybucyjnego przesyła energię elektryczną, nabywaną od firmy (...), zaledwie kilkunastu odbiorcom końcowym, a w pozostałym zakresie sam jest odbiorcą końcowym, zatem jest jedynie formalnie operatorem, toteż zakres jakichkolwiek naruszeń z jego strony należy według niego uznać za więcej niż minimalny. Powód zauważył też, że nie występuje w sprawie żadna powtarzalność naruszeń, albowiem był to przypadek jednorazowy i incydentalny, co zresztą wyjaśniał w piśmie nr (...) z dnia 08 marca 2016 r. skierowanym do Prezesa URE. Jednocześnie powód podkreślił, że Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. nie odniosło, ani nie mogło odnieść jakichkolwiek korzyści finansowych w związku z opóźnieniem w złożeniu sprawozdania kwartalnego o przyłączonych do jego sieci lub nie instalacjach mikro. Wobec tego powód wywiódł, że skoro żadna ustawowo wskazana przesłanka stosowania kary pieniężnej nie zachodziła, a „pozostało” jedynie formalne opóźnienie w złożeniu sprawozdania, Prezes URE miał wszelkie podstawy do odstąpienia od ukarania Przedsiębiorstwa (...).

Powód zaznaczył również, iż w toku postępowania administracyjnego nie wyjaśniono kwestii zmian organizacyjnych w strukturze odwołującego się Przedsiębiorstwa, przy czym zmiany te sygnalizowano w piśmie z dnia 08 marca 2016 r. Powód w tym miejscu wskazał, że z początkiem 2016 roku nastąpiła zmiana na stanowisku Głównego (...) w Przedsiębiorstwie (...) i była to jedna z przyczyn powstałego opóźnienia w złożeniu sprawozdania, albowiem termin jego złożenia upływał w czasie, gdy przekazywano całość dokumentacji pomiędzy poprzednim Głównym Energetykiem a osobą obejmującą jego stanowisko. Natomiast okoliczności tych w ogóle nie badano w toku dotychczasowego postępowania.

Ponadto powód zarzucił, że formalistyczne podejście do sprawy przez Prezesa URE pozostaje w jawnej sprzeczności z regulami ustanowionymi w przepisach art. 8 i 9 ustawy z dnia 02 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584), albowiem zaskarżone rozstrzygnięcie nie jest ani wspieraniem małych i średnich przedsiębiorców, ani nie zostało podjęte z poszanowaniem uzasadnionych interesów zainteresowanego Przedsiębiorcy.

Powód dodał, że jakkolwiek obowiązujące prawo dotyczy w równym stopniu wszystkich operatorów systemów dystrybucyjnych, Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. nie jest typowym operatorem. Zostało powołane dla innych celów gospodarczych, a jego działalność związana z dystrybucją energii elektrycznej wynika z przejścia obowiązków z tym związanych po zlikwidowanej Kopalni (...) i dotyczy to zaledwie kilkunastu odbiorców, a przychody z tego tytułu oscylują w wysokości ok. (...) wszystkich przychodów Przedsiębiorstwa i wynoszą rocznie ok. (...) zł. Poza tym powód nadmienił, że Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. nie posiada w swojej strukturze wyodrębnionych wyspecjalizowanych komórek organizacyjnych zajmujących się np. sprawami raportowania w zakresie mikroinstalacji.

Pozwany złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o jego oddalenie; dopuszczenie oraz przeprowadzenie dowodu z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy przesłanych Sądowi przy piśmie z dnia 22 września 2016 r.

na okoliczność prawidłowości zaskarżonej Decyzji; zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód w piśmie procesowym z dnia 04 stycznia 2017 r., podtrzymując wniesione odwołanie wskazał, że wysokość jego rocznych obrotów związanych z przesyłem energii w roku 2015 wyniosła (...) zł a koszt związany z dystrybucją wyniósł 364 387,37 zł, dlatego zastosowana kara jest niewspółmierna do wysokości obrotów z tytułu przesyłu i powiększy poniesione przez Spółkę straty z tego tytułu. Oprócz tego powód zauważył, iż z dniem 01 lipca 2016 r. został uchylony art. 6, który zobowiązywał do składania sprawozdań kwartalnych Prezesowi URE, co jak podał pośrednio świadczy o absurdalności tego obowiązku.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. posiada koncesję na dystrybucję energii elektrycznej z dnia 29 stycznia 2010 r. Nr (...). W dniu 13 czerwca 2012 r. Przedsiębiorca ten został wyznaczony operatorem systemu dystrybucyjnego na podstawie art. 9h ustawy Prawo energetyczne, na okres od dnia 1 września 2012 r. do dnia 2 czerwca 2020 r. Obszar działania operatora systemu dystrybucyjnego wynika z udzielonej temu Przedsiębiorcy ww. koncesji (okoliczność bezsporna).

Przedsiębiorca w terminie 45 dni od dnia zakończenia ostatniego kwartału 2015 r., czyli do dnia 15 lutego 2016 r. nie złożył sprawozdania kwartalnego dotyczącego przyłączonych do jego sieci mikroinstalacji (okoliczność bezsporna).

Z uwagi na przedmiotowy fakt, pismem z dnia 1 marca 2016 r. zawiadomiono Przedsiębiorcę o wszczęciu w tym dniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej w związku z ujawnieniem w prowadzonej przez niego działalności koncesjonowanej naruszenia prawa polegającego na nieprzedłożeniu sprawozdania, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy o odnawialnych źródłach energii (k. 1 akt adm.). Korespondencję w tym przedmiocie Przedsiębiorca otrzymał 8 marca 2016 r. (k. 2 akt adm.).

W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie Przedsiębiorca nadał do URE 10 marca 2016 r. pismo datowane 8 marca 2016 r. zawierające jego wyjaśnienia, załączając przy tym wskazane sprawozdanie. Przedsiębiorca w piśmie tym poinformował, że zaniedbanie w przekazaniu informacji wynikających z ustawy było spowodowane niedopełnieniem obowiązków przez nowego pracownika odpowiedzialnego od początku 2016 roku za realizację wszystkich spraw związanych z energetyką Przedsiębiorstwa. Jednocześnie Przedsiębiorca wniósł w nim o odstąpienie od nałożenia na niego kary pieniężnej, gdyż nie uchyła się od udzielenia informacji i nie wprowadza w błąd Prezesa URE. Dane pismo wpłynęło do URE w dniu 15 marca 2016 r. (k. 3- 6 akt adm.).

Pismem z dnia 30 marca 2016 r. Przedsiębiorca został zawiadomiony o zakończeniu postępowania dowodowego w powyższej sprawie oraz o możliwości zapoznania się z aktami sprawy. Pismo to zostało doręczone Przedsiębiorcy w dniu 5 kwietnia 2016 r., a 10-dniowy termin wyznaczony na zapoznanie się z aktami sprawy upłynął w dniu 15 kwietnia 2016 r. (k. 7- 8 akt adm.).

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z brzmieniem art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r., poz. 478 z późn. zm.), obowiązującego w dacie przypisywanego powodowi naruszenia a także w dacie wydania zaskarżonej Decyzji, każdy Przedsiębiorca będący operatorem systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego - sporządza sprawozdanie kwartalne zawierające: ilości energii elektrycznej wytworzonej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji przez poszczególnych wytwórców; łączne ilości energii elektrycznej sprzedanej sprzedawcy zobowiązanemu, która została wytworzona z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji i wprowadzona do sieci dystrybucyjnej; wykaz wytwórców energii elektrycznej w mikroinstalacji, ze wskazaniem terminu wytworzenia przez

poszczególnych wytwórców po raz pierwszy energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii w mikroinstalacji; wskazanie rodzaju mikroinstalacji oraz jej mocy zainstalowanej elektrycznej. Sprawozdanie to, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy, operator systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego winien przekazać Prezesowi URE, w terminie 45 dni od dnia zakończenia kwartału.

Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. jako wyznaczony na podstawie art. 9h ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne operator systemu dystrybucyjnego było więc zobowiązane do przedłożenia Prezesowi URE rzeczonoego sprawozdania za IV kwartał 2015 r. a obowiązku tego nie wykonało w ustawowym 45- dniowym terminie od dnia zakończenia kwartału, gdyż bezspornie Przedsiębiorca nie przedstawił do dnia 15 lutego 2016 r. sprawozdania kwartalnego dotyczącego przyłączonych do jego sieci mikroinstalacji, o którym mowa w art. 6 ust. 3 ustawy. Przedstawił je dopiero przy piśmie z dnia 08 marca 2016 r., nadanym 10 marca 2016 r., złożonym w reakcji na zawiadomienie o wszczęciu wobec niego postępowania z tego powodu, przy czym pismo to dotarło do Prezesa URE 15 marca 2016 r.

W tym miejscu należy podnieść, iż wprawdzie powód wniósł o uchylenie zaskarżonej Decyzji w całości, podczas gdy w pkt I tej Decyzji Prezes URE orzekł właśnie, że Przedsiębiorca nie przedstawił do dnia 15 lutego 2016 r. sprawozdania kwartalnego dotyczącego przyłączonych do jego sieci mikroinstalacji, o którym była mowa w art. 6 ust. 3 ustawy, aczkolwiek powód zarówno w odwołaniu jak też w toku postępowania administracyjnego ustalenia tego nie podważał, przedstawiając wręcz powody nieprzedłożenia w ustawowym terminie rzeczonoego sprawozdania.

Wobec tego do stwierdzonego naruszenia zastosowanie znajduje art. 168 pkt 11 ustawy o odnawialnych źródłach energii, który stanowi, iż karze pieniężnej podlega ten, kto będąc operatorem wyznaczonym na podstawie art. 9h ustawy Prawo energetyczne, nie realizuje obowiązków operatora wynikających z ustawy. Przepis ten jest samodzielną podstawą do wymierzenia kary pieniężnej i nie przewiduje konieczności wykazania zawinonego działania przedsiębiorcy. Jak wynika natomiast z ustalonego stanu faktycznego Przedsiębiorca bezsprzecznie wypełnił przesłanki zawarte w tym przepisie, toteż Prezes URE podjął słuszną decyzję o nałożeniu na Przedsiębiorcę kary pieniężnej.

Powód zarzucił jednak zaskarżonej Decyzji naruszenie art. 174 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii poprzez pominięcie wskazanych w tym przepisie przesłanek stosowania kary pieniężnej oraz niewyjaśnienie wszystkich okoliczności sprawy. Zgodnie zaś z treścią przywołanego art. 174 ust. 1 ustawy o odnawialnych źródłach energii, ustalając wysokość kary pieniężnej organ (w tym Prezes URE) uwzględnia zakres naruszeń, powtarzalność naruszeń lub korzyści finansowe możliwe do uzyskania z tytułu naruszenia.

Sąd zważył, iż rzeczywiście w treści Decyzji Prezes URE nie odniósł się do kwestii powtarzalności naruszeń, czy ewentualnych korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia, ale już tylko w oparciu o sam fakt braku mikroinstalacji przyłączonych do sieci Przedsiębiorcy, zakres naruszenia prawa pozwany uznał za znikomy. Okoliczność ta ma zaś istotny wpływ na możliwość odstąpienia od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej, czego wszak domagał się powód. Jak stanowi bowiem art. 174 ust. 2 ustawy o odnawialnych źródłach energii, organ (w tym Prezes URE) może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli zakres naruszeń jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek, zanim organ powziął o tym wiadomość. Prezes URE uznał zatem korzystnie dla powoda, iż wobec braku mikroinstalacji przyłączonych do sieci Przedsiębiorcy spełniony jest jeden z warunków odstąpienia od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej w postaci znikomego zakresu naruszenia.

Podkreślenia przy tym wymaga, że nie został spełniony drugi warunek w postaci zaprzestania naruszania prawa lub zrealizowania obowiązku, zanim organ powziął o tym wiadomość. Przedsiębiorca zrealizował bowiem obowiązek przedłożenia Prezesowi URE przedmiotowego sprawozdania, nadając je w placówce pocztowej operatora Poczta Polska S.A. w dniu 10 marca 2016 r. dopiero po wszczęciu przez organ w dniu 1 marca 2016 r. postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej, jak też po otrzymaniu przez Przedsiębiorcę w dniu 8 marca 2016 r. zawiadomienia z dnia 1 marca 2016 r. o wszczęciu postępowania, na co wskazuje data odbioru przez Przedsiębiorcę na zwrotnym potwierdzeniu odbioru zawiadomienia. Przedsiębiorca nie wypełnił zatem dyspozycji

zawartej w art. 174 ust. 2 powołanej ustawy, dlatego instytucja odstąpienia od wymierzenia kary nie mogła być w niniejszym przypadku zastosowana.

Na powyższe nie miała zatem wpływu kwestia powtarzalności naruszeń, czy ewentualnych korzyści finansowych uzyskanych z tytułu naruszenia. Okoliczność, iż naruszenie było według powoda jednorazowe a Przedsiębiorstwo nie odniosło żadnych korzyści z tego naruszenia nie zmienia bowiem tego, iż złożenie określonego sprawozdania po powzięciu przez organ wiadomości o naruszeniu polegającym na niezłożeniu sprawozdania wyklucza możliwość odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej na podstawie art. 174 ust. 2 ustawy.

Podobnie wymieniane przez powoda okoliczności (jako nie wzięte pod uwagę przez Prezesa URE) nie mogą przesądzać o wymiarze kary, albowiem w myśl art. 170 ust. 4 ustawy wysokość kary pieniężnej m.in. w przypadku określonym w art. 168 pkt 11 wynosi 10 000 zł. Tak więc za ten rodzaj naruszenia jakiego dopuścił się powód kara została określona wprost kwotowo w ustawie. W konsekwencji Prezes URE nie miał możliwości ustalenia jej na innym poziomie, w tym jej obniżenia.

Wbrew intencjom powoda argumentem przemawiającym za uchyleniem Decyzji nie mogą być przyczyny spóźnienia w przedłożeniu sprawozdania opisywane przez powoda jako zmiany w strukturze organizacyjnej Przedsiębiorstwa, co sprowadza się do zmiany na stanowisku głównego energetyka Przedsiębiorstwa, w czasie kiedy upływał termin złożenia sprawozdania. Należy bowiem stwierdzić, że powód ponosi odpowiedzialność za działania własnych pracowników, stąd też powinien nadzorować właściwą organizację ich pracy. Powód będąc zobowiązanym do dołożenia należytej staranności w zakresie prowadzonej działalności koncesjonowanej powinien monitorować i wypełniać ciężące na nim obowiązki publicznoprawne, nie może usprawiedliwiać się faktem, iż nie posiada w swojej strukturze wyodrębnionych wyspecjalizowanych komórek organizacyjnych zajmujących się np. sprawami raportowania w zakresie mikroinstalacji.

Za wzruszeniem Decyzji nie przemawiają też twierdzenia powoda, że nie jest typowym operatorem, realizuje inne cele gospodarcze, a jego działalność związana z dystrybucją energii elektrycznej wynika z przejęcia obowiązków z tym związanych po zlikwidowanej Kopalni (...) i dotyczy to zaledwie kilkunastu odbiorców, a przychody z tego tytułu oscylują w wysokości ok. (...) wszystkich przychodów Przedsiębiorstwa i wynoszą rocznie ok.(...) zł. Jak zauważył bowiem sam powód, obowiązujące prawo dotyczy w równym stopniu wszystkich operatorów systemów dystrybucyjnych a na takiego operatora zostało wyznaczone Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o.

Odnosząc się zaś do twierdzeń powoda, iż z dniem 01 lipca 2016 r. uchylony został art. 6 ustawy o odnawialnych źródłach energii zobowiązujący do składania sprawozdań kwartalnych Prezesowi URE, wskazać trzeba, że Prezes URE prawidłowo orzekł w niniejszej sprawie w oparciu o stan prawny aktualny w dacie wydania zaskarżonej Decyzji, w świetle którego taki obowiązek istniał a jego niedopełnienie było karane. Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów rozpoznając więc sprawę z odwołania od Decyzji Prezesa Urzędu badał czy Decyzja ta odpowiadała prawu na moment jej wydania i zweryfikował ją pozytywnie. W sprawach z odwołania od decyzji Prezesa Urzędu należy bowiem brać za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili orzekania przez Prezesa Urzędu, za czym opowiedział się Sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 kwietnia 2017 r. o sygn. III SK 13/16 (Legalis).

Biorąc powyższe względy pod uwagę, uznając, że kara pieniężna została ustalona we właściwej wysokości, Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 kpc.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na mocy art. 98 i 99 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu. Stronie pozwanej jako wygrywającej spór Sąd przyznał więc od powoda zwrot kosztów wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w wysokości 1440 zł, ustalonego na podstawie § 14 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804).

SSO Dariusz Dąbrowski